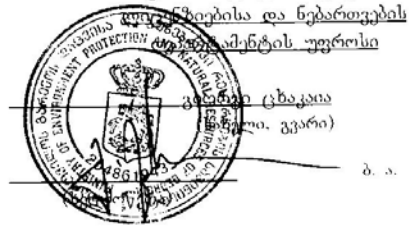

საქართველოს ბარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
 MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA
 ლიცენზიებისა და ნებართვების დეპარტამენტი
 DEPARTMENT OF LICENSES AND PERMITS

საქართველო, 0114, გულუას ქა. ტელ. 72 72 08

ვ ა მ ტ კ ი ც ე ბ

სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნა პროექტზე

№ 40

30 10 2007 წ.

I. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – E-60 აღმოსაქვეთ-დასაქვეთის ავტომაგისტრალის ალაიანი-იგოეთის მონაკვეთის რეაბილიტაცია
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი, ქ. თბილისი, ალ. ყაზბეგის გამზ. №12
3. განხორციელების ადგილი – კასპის რაიონი, ალაიანი-იგოეთის მონაკვეთი
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 12.10.07
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – კომპანია „Bonifika“ და შპს „Environmental Technologies“

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულების საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ სახელმწიფო ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე განსახილველად წარმოდგენილია „E-60 აღმოსავლეთ-დასავლეთით ავტომობილსტრადის ალაიანი-იგოეთის მონაკვეთის რეაბილიტაციის გარემოზე შემოქმედების შეფასების ანგარიში“, რომელიც მომზადებულია კომპანია „Bonifica“-ს და შპს „Environmental Technologies“- მიერ.

E-60 აღმოსავლეთ-დასავლეთის ავტომობილსტრადის ალაიანი-იგოეთის მონაკვეთის ხივრძე შეადგენს 12კმ-ს. იგი სტანდარტული მახასიათებლების მქონე 2 ზოლიან გზატკეცილს წარმოადგენს. წარმოდგენილი პროექტის მიზანია ამ გზის 4 ზოლიანად რეკონსტრუირება. მოსალოდნელი სატრანსპორტო ნაკადის ინტენსიობის გათვალისწინებით საავტომობილო გზის რეკონსტრუქციის შემდეგი გადაწყვეტაა შემოთავაზებული: ორი საპირისპირო მიმართულების სავალი ნაწილი, თითოეული ორზოლიანი, ცენტრალური სარეზერვო ზოლით და მისასვლელის სრული კონტროლით. სამოდროს ზოლები უნდა იყოს 3,75მ ხივანის. პროექტით გათვალისწინებულია ორხაზიანი ახალი სავალი გზის მშენებლობა, არსებული გზის აღდგენა, საპირისპირო მიმართულების ორხაზიან სავალ ნაწილად გამოყენების მიზნით და დამატებით - ადგილობრივი მნიშვნელობის სოფლის გზის მშენებლობა ავტომობილსტრადის გასწვრივ. პროექტი მოიცავს შემდეგ საქმიანობას:

- გრუნტის მცენარეული საფარისგან გაწმენდა და მოსწორება განთვისების დერეფანში;
- ახალი სავალი გზის მშენებლობა, საფარის დაგება;
- კარიერის დამუშავება;
- კარიერებიდან ქვიშის და ხრეშის ტრანსპორტირება.

სხვა ადგილებზე ჩასატარებელი სამუშაოები შემოიფარგლება შემდეგით:

- არსებული კარიერებიდან სამშენებლო მასალების ტრანსპორტირება;
  - მშენებლობის ბანაკის მოწყობა და ფუნქციონირება;
- გარემოზე პოტენციური შემოქმედებათა ხასიათი, როგორც მშენებლობის ეტაპზე, ასევე გზის ექსპლუატაციის ეტაპზე.

ს
ს

წარმოდგენილ დოკუმენტში განხილულია პროექტის განხორციელების ხუთი ალტერნატიული ვარიანტი შემდეგი კრიტერიუმების მიხედვით: სამშენებლო ხარჯები, მიწის სამუშაოების მოცულობა, სისტემური ეფექტიანობა, უსაფრთხოება გრძელ მანძილზე და ადგილობრივი გადაადგილებისას, ჯამური სამშენებლო პერიოდი, გზით მოხარკებლეთა სარგებელი და სხვა. სააგენტობილო გზის აღიანი-იკოეთის მონაკვეთის ფარგლებში შერჩეულ იქნა მესამე ვარიანტი, რომელიც ითვალისწინებს ერთი სახლი ხავალი ნაწილის მოწობას და არსებული გზის რეაბილიტაციას და ორი ადგილობრივი გამოუყენების გზის მოწობას ავტომაგისტრალის ორივე მხარეს. იგი როგორც ეკონომიკური ასევე გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით ყველაზე მისაღებ გადაწყვეტილებად იქნა მიჩნეული.

წარმოდგენილ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშში განხილულია ტერიტორიის კლიმატურ-მეტეოროლოგიური, გეოლოგიური, ჰიდროგეოლოგიური, გეომორფოლოგიური, გეოფიზიკური, საინჟინრო-გეოლოგიური, დანდშავტური, ჰიდროლოგიური და სხვა ძირითადი მახასიათებლები. აგრეთვე განხილულია ნქარონსული მავისტრალის ექსპლუატაციის პერიოდში ხმაურის ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები.

გარემოზე ზემოქმედების შეფასების შედეგებიდან გამომდინარე შეიძლება ითქვას, რომ გარემოზე პოტენციურ ზემოქმედებას ადგილი ექნება სამშენებლო სამუშაოების დროს და ამ ზემოქმედებების უმეტეს ნაწილს დროებითი ხასიათი ექნება.

ექსპერტის პროცესში დამოუკიდებელი ექსპერტების მიერ გამოთქმული შენიშვნები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის III თავს.

III. პირობები

1. მოხდეს გზის მშენებლობის პროცესში წარმოქმნილი სამშენებლო და საყოფაცხოვრებო ხარხერების გატანა სამშენებლო მოედნიდან გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან შეთანხმებულ ადგილზე;
2. სამშენებლო სამუშაოების განხორციელების დაწყებამდე მოხდეს მეწვერ საწინააღმდეგო ღონისძიებების დაგეგმვა;
3. სამშენებლო სამუშაოების წარმოების დროს ნატარდეს სისტემატური მონიტორინგი წყლის რესურსების, ნიადაგისა და ბიომრავალფეროვნების დაცვის, აგრეთვე ხარხერების მართვის ღონისძიებათა განხორციელებაზე;
4. არ მოხდეს ზედაპირული და გრუნტის წყლების დაბინძურება;
5. უნაიდან ავტომაგისტრალი გადის 8 ბადიანი აღბათობის მიწისძვრის საშიშროების უბანზე ვხებისა და ხიდეების მშენებლობის დროს გათვალისწინებული იქნეს ხეისძური პირობები;
6. ატმოსფერულ ჰაერში მტვრის ემისიის შემცირების მიზნით ნატარდეს მტვრის გავრცელების საწინააღმდეგო ღონისძიებები;
7. საავტომობილო გზის აღიანი-იგოეთის მონაკვეთზე ხე-მცენარეების მოტრის საკითხი შეთანხმდეს საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სატყეო დეპარტამენტთან;
8. სამუშაოების დამთავრების შემდეგ მოხდეს ნიადაგის დაზიანებული ფენის აღდგენა და რეკულტივაცია;

IV. დასკვნა

საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილი „E-60 აღმოსავლეთ-დასავლეთის ავტომაგისტრალის აღიანი-იგოეთის მონაკვეთის რეაბილიტაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში“-ს მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში მოყვანილი პირობების გათვალისწინების შემთხვევაში.

სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცეს განუსაზღვრელი ვადით.

სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის
საექსპერტო კომისიის თავმჯდომარე:

ა. ჯაფარიძე

თ. ლაღიძე

(სახელი, გვარი, ხელმოწერა)